

UZASADNIENIE

W dniu 01 sierpnia 2013 roku powódka A. D. złożyła pozew, w którym wniosła o zasądzenie od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.:

- kwoty 90.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 17.07.2013r. do dnia zapłaty - tytułem dalszego zadośćuczynienia za krzywdę poniesioną przez nią na skutek zdarzenia z 6.03.2013r.,

- kwoty 1.700 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 17.07.2013r. do dnia zapłaty - tytułem skapitalizowanej renty z tytułu zwiększonych potrzeb w okresie maja 2013 r.

- kwoty 2.421,42 zł z ustawowymi odsetkami od kwoty 1.889,12 zł od dnia 17.07.2013 r. do dnia zapłaty zaś od kwoty 532,30 zł od daty doręczenia odpisu pozwu do dnia zapłaty - tytułem zwrotu wydatków poniesionych przez powódkę na koszty leczenia.

Ponadto powódka wniosła o zasądzenie od strony pozwanej kosztów procesu. (pозew k. 2-6)

W odpowiedzi na pozew (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wniósł o przekazanie sprawy do właściwego Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych względnie rozpoznanie sprawy w oparciu o przepisy prawa pracy, oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Strona pozwana podniosła, że spór obejmuje konsekwencje wypadku przy pracy, a roszczenia powódki dochodzone są na podstawie art. 300 k.p. w zw. z art. 444 oraz 445 k.c. i mają charakter uzupełniający w stosunku do świadczeń należnych jej z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Ponadto strona pozwana wskazała, że uznała swoją odpowiedzialność za przedmiotową szkodę co zasady, jako ubezpieczyciel, z którym sprawca szkody zawarł umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych obejmującą okresem ubezpieczenia datę wypadku i po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego przyznała oraz wypłaciła na rzecz powódki kwotę 10.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę oraz kwotę 940,03 zł z tytułu kosztów leczenia. Pozwany zakwestionował wysokość dochodzonych pozwem kwot, podnosząc iż wypłacona na rzecz powódki kwota jest adekwatna do rozmiaru doznanych cierpień w związku z przedmiotowym zdarzeniem, została uwzględniona okoliczność długotrwałości leczenia a także rokowań co do powrotu do zdrowia. Nadto strona pozwana wskazała na nieprawidłową datę naliczania odsetek ustawowych podając, że w razie ustalenia wysokości zadośćuczynienia według stanu rzeczy istniejącego w chwili zamknięcia rozprawy uzasadnione jest przyznanie odsetek dopiero od chwili wyrokowania. (odpowiedź na pozew k. 172-174)

Na rozprawie w dniu 17 stycznia 2014 roku Sąd oddalił wniosek pozwanego o przekazanie sprawy do Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych. (protokół rozprawy z dnia 17.01.2014r. czas nagrania 00:02:10-00:05:00)

W piśmie procesowym z dnia 27 stycznia 2014 roku pełnomocnik powódki rozszerzył powództwo w zakresie kosztów leczenia do łącznej kwoty 4.244,54 zł z odsetkami ustawowymi od kwoty 1.889,12 zł od dnia 17.07.2013r. do dnia zapłaty, od kwoty 532,30 zł od daty doręczenia odpisu pozwu stronie pozwanej do dnia zapłaty i kwoty 1.823,12 zł z ustawowymi odsetkami od dnia doręczenia stronie pozwanej niniejszego pisma procesowego do dnia zapłaty oraz rozszerzył powództwo w zakresie skapitalizowanej renty z tytułu zwiększonych potrzeb (pomocy osób trzecich) dodatkowo za okres od maja 2013 roku do listopada 2013 roku do łącznej kwoty 7.400 zł z ustawowymi odsetkami od kwoty 1.700 zł od dnia 17.07.2013r. do dnia zapłaty i od kwoty 5.700 zł z ustawowymi odsetkami od doręczenia odpisu niniejszego pisma rozszerzającego powództwo. (pismo procesowe k.217-218)

Na rozprawie w dniu 10 kwietnia 2015 roku pełnomocnik powódki poparł powództwo z uwzględnieniem jego rozszerzenia wynikającego z pisma z dnia 27 stycznia 2014 roku, a nadto po złożeniu oświadczenia przez pełnomocnika pozwanego, iż pismo o rozszerzeniu powództwa strona pozwana otrzymała w dniu 24 stycznia 2014 roku, wniósł o zasądzenie odsetek ustawowych od kwot 5.700 zł (z tytułu skapitalizowanej renty) i 1.823,12 zł (z tytułu kosztów

leczenia) od dnia 24 stycznia 2014 roku do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w podwojonej stawce minimalnej z uwagi na nakład pracy pełnomocnika. Pełnomocnik strony pozwanej nie uznał powództwa i wniósł o jego oddalenie. (protokół rozprawy z dnia 10.04.2015r. czas nagrania 00:20:40-00:33:35)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka A. D. jest zatrudniona w firmie „ (...) Spółka z o.o. Oddział w Ł. przy ul. (...) jako kierownik robot. W ramach obowiązków służbowych nadzorowała prace prowadzone przy przebudowie ul. (...) w Ł..

W dniu 6 marca 2013 roku w czasie pracy udała się samochodem służbowym na plac składowiskowy kruszywa - zlokalizowany przy ul. (...) w Ł.. Gdy powódka przebywała na placu uległa wypadkowi. Na stojącą powódkę najechało koło przyczepy samochodu m-ki S. o nr rej. (...) 83, należącego do firmy (...) M. M. w P.. Samochodem kierował S. S., który w tym czasie wykonywał manewr cofania i nie zauważył stojącej w pobliżu powódki. Powódka, wskutek zaczepienia jej lewej kończyny przez koło tego ciężarowego pojazdu, przewróciła się i doznała rany płatowej goleni lewej o typie częściowego oskalpowania.

Z miejsca wypadku karetką sanitarną powódka została przewieziona do Szpitala (...) w Ł., gdzie była hospitalizowana na Oddziale O. - Urazowym z rozpoznaniem: rozległa płatowa rana tłuczona z częściowym oskalpowaniem goleni lewej. W dniu przyjęcia dokonano chirurgicznego opracowania rany i zeszcicia skóry. W dalszym okresie wystąpiła martwica niedokrwienna skóry i tkanki podskórnej, na skutek czego u powódki wykonano kolejne trzy zabiegi nekroktomii goleni lewej.

W dniu 8 kwietnia 2013 roku na ziarninującą powierzchnię rany położono wolne przeszczepy skóry pośredniej grubości pobrane z lewego uda powódki. Przeszczep uległ wygojeniu w 80% i w tym stanie w dniu 29 kwietnia 2013 roku powódkę wypisano do domu z zaleceniem chodzenia o kulach z częściowym obciążaniem lewej kończyny dolnej, dalszego leczenia ambulatoryjnego w poradni ortopedycznej. Powódka otrzymała również recepty na leki clexane, cyclo 3 forte.

(dokumentacja medyczna k.17-22,31-129, notatka służbowa k.11, pisma k.11v-12, zdjęcia k.13-14, zeznania powódki – protokół rozprawy z dnia 10.04.2015r. czas nagrania 00:07:43-00:20:40)

Po wyjściu ze szpitala powódka przebywała na zwolnieniu lekarskim i leżała w domu. Wymagała opieki innych osób w czynnościach związanych z higieną, myciem, przygotowywaniem posiłków.

Zgodnie z zaleceniami powódka zgłaszała się na opatrunki do (...) przy Szpitalu (...). Powódka kupowała materiały opatrunkowe oraz zażywała przepisane jej leki, stosowała żel na blizny, maści, opaski elastyczne, opatrunki, kompresy, balsam przeciw rozstępom, podkłady przeciwgipsowe. Ponadto powódka kupiła kule inwalidzkie łokciowe za kwotę 60 zł.

(dokumentacja medyczna k. 144-148, zeznania powódki – protokół rozprawy z dnia 10.04.2015r. czas nagrania 00:07:43-00:20:40 , faktury k.23,23v,24,24v, 25v,26, 26v,27,27v, 137, 138,139,142v)

Powódka zaczęła starać się o rozpoczęcie o rehabilitacji w ramach NFZ, ale okazało się, że musiałaby oczekiwać na rozpoczęcie rehabilitacji 1 miesiąc. W związku z tym podjęła decyzję, że rozpocznie prywatną rehabilitację. W czerwcu 2013 roku A. D. korzystała z płatnych zabiegów rehabilitacyjnych. W okresie 1 lipca 2013 roku do 12 sierpnia 2013 roku powódka przebywała na płatnym leczeniu usprawniającym w Ośrodku (...). (historia choroby k.149-151, karta informacyjna k.228, zeznania powódki – protokół rozprawy z dnia 10.04.2015r. czas nagrania 00:07:43-00:20:40)

W czerwcu 2013 roku powódka była konsultowana w Poradni (...) Plastyknej (...) Szpitala (...) im. N. B. w Ł., a w lipcu 2013 roku przez dermatologa z (...) Szpitala (...) im. WAM w Ł.. (historia choroby k.221-222, 152)

Powódka zdecydowała się również na prywatne zabiegi laserowe. W dacie wypadku powódka miała 32 lata. Powódka przebywała na zwolnieniu lekarskim i wróciła do pracy w listopadzie 2013 roku. Obecnie ma 34 lata, jest panną,

nie posiada dzieci. Z powodu blizn na nodze powódka w okresie letnim nie nosi krótkich spodenek ani krótkich spódnic. Stanowi to dla niej duży dyskomfort. Powódka jest obecnie w czasie terapii związanej z przeszczepem tkanki tłuszczowej w bliznę, co ma poprawić jej wygląd. Są to bardzo bolesne zabiegi, które powodują, że przez około 2 tygodnie powódka nie jest w stanie pracować. Powódka miała już przeprowadzone dwa takie zabiegi, ale planowane są jeszcze dwa. Tkanka tłuszczowa co jakiś czas się wchłania i w związku z tym te zabiegi trzeba będzie powtarzać. (karta pacjenta k. 243- 247, zwolnienie k.134v,141v, zeznania powódki – protokół rozprawy z dnia 10.04.2015r. czas nagrania 00:07:43-00:20:40)

Postanowieniem z dnia 13 czerwca 2013 roku Prokurator Rejonowy Ł. w Ł. umorzył dochodzenie w sprawie wypadku przy pracy A. D. z dnia 6 marca 2013 roku wobec braku znamion czynu zabronionego. (postanowienie k.167-168)

Samochód m-ki S. o nr rej. (...), którego ruch spowodował obrażenia ciała u powódki w dniu 6 marca 2013 roku był objęty umową ubezpieczenia OC zawartą z (...) S.A w W.– nr polisy (...). (druk zgłoszenia szkody k.189-191)

Pismem z dnia 2 czerwca 2013 roku - określonym jako wezwanie przedsądowe - przesłanym do strony pozwanej w dniu 5 czerwca 2013 roku - pełnomocnik powódki zażądał wypłacenia kwoty 200.000 zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdę jakiej doznała ulegając wypadkowi w dniu 6 marca 2013 roku. Nadto w wezwaniu tym powódka domagała się wypłaty na jej rzecz kwoty 954,12 zł wg załączonych rachunków i faktur tytułem zwrotu wydatków poniesionych przez nią na koszty leczenia oraz zażądała wypłacenia jej skapitalizowanej renty z tytułu zwiększonych potrzeb będących następstwem obrażeń doznanych w wypadku za okres miesiąca maja 2013 w kwocie 1.700 zł. Nadto powódka zastrzegła dochodzenie dalszych wydatków na przyszłe koszty leczenia.

Pismem z dnia 2 lipca 2013 roku skierowanym do strony pozwanej pełnomocnik powódki sprecyzował jej roszczenie w zakresie dodatkowych kosztów wydatkowanych na leczenie, rozszerzając roszczenie o kwotę 935 zł w oparciu o załączone faktury.

Pismem z dnia 04 lipca 2013 roku powódka została poinformowana przez (...) S.A. w W., że po rozpatrzeniu jej roszczenia zostało jej przyznane zadośćuczynienie pieniężne za krzywdę w kwocie 10.000 zł, zaś pismem z dnia 12 sierpnia 2013 roku o przyznanych zwrocie kosztów leczenia w kwocie 940,03 zł.

(wezwanie przedsądowe k.15-, pisma k.131-134, 187-188, druk zgłoszenia szkody k.189-191, sprecyzowanie roszczeń k.135, pismo k.175, 178)

Powódka A. D. w związku z przebyłym urazem lewej nogi i ograniczeniem ruchomości w stawie skokowym wpływającym na jakość chodu doznała trwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 5% (pkt 162a).

Cierpienia fizyczne związane z przedmiotowym wypadkiem powódki były znaczne. Spowodowane były bólem towarzyszącym rozległemu uszkodzeniu tkanek miękkich podudzia, zabiegowi przeszczepienia skóry, wielokrotnym zabiegom usuwania zmian martwiczych przewlekłe gojącej się rany.

W związku z przebyłym urazem podudzia powódka wymagała pomocy innych osób w czynnościach życia codziennego w wymiarze ok. 3 godziny dziennie w trakcie pierwszych trzech miesięcy. Po tym czasie w trakcie kolejnego miesiąca była jej niezbędna pomoc przez 2 godziny dziennie.

Rokowanie na przyszłość w związku z doznany urazem podudzia u powódki jest dobre Tym niemniej, z uwagi na rozległe uszkodzenia skóry i powstałe z tego powodu pola zbliznowaceń w obszarze łydki, mogą mieć miejsce utrudnienia w powierzchniowym krążeniu żylnym.

Ograniczenia w życiu codziennym powódki z punktu widzenia ortopedycznego są niewielkie, dotyczą miernego stopnia upośledzenia funkcji chodu w związku z ograniczeniem ruchu zgięcia grzbietowego stopy.

Uzasadnione były wydatki powódki na leki i środki opatrunkowe, których dotyczą faktury z k.23, 23 odwrót, 24, 24 odwrót, 25 odwrót, 26, 26 odwrót, 27, 27 odwrót, 137,138,139, 142 odwrót, 143 odwrót, w tym: żel na blizny, maści,

opaski elastyczne, opatrunki, kompresy, balsam przeciw rozstępom, podkłady przeciwgipsowe oraz wydatek na zakup kul ortopedycznych. Powódka mogła korzystać z zabiegów rehabilitacyjnych w ramach świadczeń refundowanych przez NFZ.

(opinia biegłego sądowego z zakresu ortopedii k.251-252, opinia uzupełniająca k.305)

Z punktu widzenia neurologicznego powódka w wyniku wypadku doznała na skutek rozległej rany wtórne blizny, nieznacznego osłabienia czucia powierzchniowego okolicy przyśrodkowej goleni w obrębie blizny i pasma skóry wokół blizny szerokości około 10-15 cm, najprawdopodobniej wskutek uszkodzenia włókien czuciowych skórnych nerwu strzałkowego i piszczelowego lewego bez uszkodzenia włókien ruchowych tych nerwów.

W wyniku doznanych obrażeń w wyniku wypadku z dnia 6 marca 2013 roku powódka doznała 5 % uszczerbku na zdrowiu jako wynik uszkodzenia włókien czuciowych nerwu strzałkowego i piszczelowego (pkt 181 t i u).

Rodzaj i rozmiar cierpień odczuwanych przez powódkę był bezpośrednio związany z doznałą raną goleni.

Z punktu widzenia neurologicznego, powódka w wyniku doznanych w wypadku obrażeń, nie wymagała pomocy osób trzecich.

Rokowania na przyszłość odnośnie neurologicznego stanu zdrowia powódki jest dobre.

Aktualny stan zdrowia powódki A. D. pod względem neurologicznym jest dość dobry, poza osłabieniem czucia nie stwierdzono innych cech uszkodzenia Ośrodkowego jak i Obwodowego Układu Nerwowego. Wydaje się raczej mało prawdopodobne, że powódka odzyska prawidłowe czucie w aktualnie zaburzonej czuciowo okolicy.

Z punktu widzenia neurologicznego odniesiony uraz spowodował osłabienie i nieadekwatne czucie powierzchniowe w zakresie czucia dotyku, bólu i temperatury.

Powódka nie leczyła się neurologicznie i z powodu skutków wypadku nie przyjmowała sensu stricte leków neurologicznych.

(opinia biegłego sądowego z zakresu neurologii k. 270-275, opinia uzupełniająca k.362-363)

Aktualny ogólny stan zdrowia powódki, rozumiany jako pełna wydolność narządów i układów organizmu, pełna sprawność ruchowa i lokomocyjna i pełna sprawność psychofizyczna, jest dobry, natomiast blizny kończyny dolnej lewej u powódki mają charakter trwały i nieodwracalny, co sprawia, iż oszpecenie wyglądu ciała powódki tymi bliznami jest oszpeceniem stałym, dożywotnio nieodwracalnym i dlatego z punktu widzenia chirurgii plastycznej jej stan zdrowia jest zły.

U powódki występują blizny pourazowe i pooperacyjne kończyny dolnej lewej – na przednio-bocznej powierzchni uda widoczna jest płaszczynowa blizna pooperacyjna (po pobraniu płatów wolnego przeszczepu skóry), brunatno-różowa, o wymiarach 240 x 280 mm; jej trójkątny, dolno-przyśrodkowy odcinek, o wymiarach 83 mm jest sino-różową blizną o charakterze keloidu (przerostu patologicznego, guzowatego), na tylnej powierzchni podudzia widoczna jest blizna pourazowa płaszczynowa, pokryta wgojonymi wolnymi przeszczepami skóry, polimorficzna, różowo-brunatno-czerwona, przechodząca na stronę boczną i na stronę przyśrodkową podudzia, o łącznym wymiarze 240 x 220 mm, w całości zagłębiona (co spowodowane jest ubytkiem tkanki podskórnej i mięśniowej na całej jej powierzchni), z licznymi, linijnymi „pasmowatymi” zgrubieniami na całej jej powierzchni.

Blizny powstały w wyniku urazu wypadkowego i w wyniku leczenia chirurgicznego skutków tego urazu - blizna w obrębie podudzia lewego powstała w wyniku rany skalpacyjnej podudzia lewego (przerwania ciągłości skóry i jej ubytku oraz następowej martwicy brzeżnej rany), której powódka doznała bezpośrednio w wyniku urazu w wypadku z dnia 06 marca 2013 roku i w wyniku jej leczenia chirurgicznego: nekrektomii (wycinania tkanek martwiczych - trzykrotnie) oraz wgojenia się wolnych przeszczepów skóry, natomiast blizna w obrębie uda powstała wyłącznie

w wyniku koniecznego leczenia chirurgicznego urazowego ubytku skóry podudzia metodą przeszczepienia wolnych przeszczepów skóry pobranych z uda lewego, a jej obecny, częściowy przerost o charakterze keloidu (przerostu patologicznego, który jest klasyfikowany jako łagodny nowotwór tkanki łącznej bliznowatej), jest powikłaniem pooperacyjnym zwykłym (zależnym od wieku pacjenta i od jego skłonności genetycznych a niezależnym od najwyższej poprawności wykonania takiego zabiegu i od najwyższej staranności chirurga).

Trwały uszczerbek na zdrowiu powódki z punktu widzenia chirurgii plastycznej, spowodowany obrażeniami ciała (blizny uda i podudzia lewego), doznany w czasie zdarzenia z dnia 06 marca 2013 roku przyjmowany zarówno jako trwale oszpecenie wyglądu jak i czynnościowe uszkodzenie skóry kończyny dolnej wynosi 20%. (§149 pkt M).

Cierpienia fizyczne jako dolegliwości bólowe związane z ranami urazowymi i chirurgicznymi występowały u powódki w okresie obrzękowym ich gojenia się (pierwsze cztery doby gojenia się niepowikłanego rany - co u powódki dotyczyło wyłącznie rany pooperacyjnej uda lewego) i w okresie zapalnym (powikłań zapalnych, ropnych i martwiczych) gojenia się rany - co u powódki dotyczyło rany podudzia.

Odczuwana przez powódkę bolesność rany podudzia, a następnie także rany operacyjnej uda trwała od dnia wypadku, tj. od dnia 06 marca 2013 roku do czwartej doby po zabiegu operacyjnym przeszczepienia wolnych przeszczepów skóry z uda na podudzie, tj. do dnia 12 kwietnia 2013 roku, czyli przez pięć tygodni, a szczególnie nasiloną była podczas trzykrotnych zabiegów wycinania tkanek martwiczych, których bolesność jest znaczna.

Blizny pourazowe i pooperacyjne kończyny dolnej lewej u powódki nie wymagały ani nie wymagają konieczności korzystania przez powódkę z opieki osób trzecich.

Rokowania co do stanu zdrowia powódki jest dobre, natomiast rokowanie na przyszłość co do obecności i wyglądu blizn pourazowych i pooperacyjnych kończyny dolnej lewej u powódki jest niepomyślne, ponieważ blizny te mają charakter trwały i nieodwracalny.

Pozostające blizny pourazowe i pooperacyjne kończyny dolnej lewej u powódki powodują u niej trwałe ograniczenie doboru dowolnego ubioru, co spowodowane jest naturalną i zrozumiałą tendencją do ukrywania (zasłaniania) blizn szpecących i wymusza noszenie przez powódkę spodni i długich spódnic we wszystkich porach roku i we wszystkich okolicznościach życiowych - nie jest to wprawdzie żadnym ograniczeniem samoobsługi ale u każdej kobiety ograniczenie takie winno być traktowane z całkowitą powagą, ponieważ nie uzasadnia ono odczuwanie przez powódkę dyskomfortu psychicznego.

Nie istnieją żadne zabiegi operacyjne ani żadne metody lecznicze, które mogłyby doprowadzić do likwidacji blizn u powódki istniejących, a zatem nie ma celowości poddawania się przez powódkę jakiegokolwiek operacji chirurgiczno-plastycznej.

Poprawa wyglądu blizn przez stosowanie zalecanych przez chirurgię plastyczną maści i zabiegów doprowadzić może jedynie do relatywnej (a więc de facto do nieznacznej) poprawy ich wyglądu.

U powódki istnieje konieczność stałego, systematycznego i dożywotniego stosowania maści witaminowych (linomag i dermosan naprzemiennie) oraz maści heparynowej do natłuszczenia blizny podudzia i jest to zalecenie lekarskie. Niestosowanie się powódki do tego zalecenia leczniczego skutkować może w następnych latach powstawaniem owrzodzeń troficznych w obrębie tej blizny (ran otwartych przewlekłe niegojących się), będących jednocześnie otwartymi wrotami zakażenia ze wszystkimi ogólnoustrojowymi konsekwencjami takich nieuchronnych zakażeń. Prawdopodobieństwo powstawania owrzodzeń troficznych podudzi w obrębie skóry bliznowato uszkodzonej nasila się wraz z upływem czasu - jedyną ich prewencją jest wczesne rozpoczęcie pielęgnacji.

Zaleceniem chirurgii plastycznej jest systematyczne stosowanie do pielęgnacji blizn maści witaminowych (linomag i dermosan naprzemiennie), maści leczniczych (np. contractubex) na blizny przerostowe i maści peelingujących (np. no-scar) lub leczniczych (np. dermatix) na pozostałe blizny oraz zabiegów laserowych peelingujących i

odbarwiających. Zalecenie to ma jedynie charakter porady lekarskiej i w żadnej mierze nie jest dla pacjenta obligatoryjnie obowiązujące bowiem niestosowanie się pacjenta do tego zalecenia nie ma żadnego negatywnego wpływu na ogólny stan zdrowia. Dlatego stosowanie tych maści i zabiegów przez każdego pacjenta jest zawsze wyłącznie dobrowolne.

Powódka zgodnie z zaleceniami stosowała do pielęgnacji blizn zarówno maści lecznicze (cepan, contractubex i dermabliz) jak i zabiegi laserowe, co z punktu widzenia chirurgii plastycznej było zasadne i celowe.

(opinia biegłego sądowego z zakresu chirurgii plastycznej k. 289-292)

Uszkodzenie uda i uszkodzenie podudzia (uszkodzenie tkanek miękkich) powoduje u powódki 20 % trwałego uszczerbku na zdrowiu (§ 149 pkt M i § 160).

Powstałe po urazie blizny, zaburzenia czucia powierzchownego skóry i ograniczenia ruchomości stawu skokowego lewego zaburzające funkcje chodu mają charakter trwały bądź utrwalony. Rokowanie co do wyleczenia, bądź uzyskania znaczącej poprawy stanu zdrowia powódki jest absolutnie niekorzystne. Jest to stan utrwalony (zbyt długi okres od urazu).

Rodzaj i rozmiar cierpien odczuwanych przez powódkę był bezpośrednio związany z doznanym rozległym urazem podudzia oraz cierpieniem i dolegliwościami związanymi z długotrwałym leczeniem zarówno operacyjnym, podczas wykonywania przeszczepów skóry jak i leczeniem powikłań (zapalnych, ropnych, martwicy skóry), gojenia się rany i owrzodzeń. Doznawane dolegliwości były bardzo znaczne. Wybitnie szpecące blizny, nietolerancja wizerunku własnego ciała, powodują, iż powódka od chwili urazu jest osobą trwale oszpeconą, narażona jest nadal na częste dolegliwości bólowe kończyny dolnej, nie tylko w miejscu urazu, a między innymi z tych powodów jej stan psychiczny uległ pogorszeniu o czym świadczy również przekonanie o swojej obniżonej wartości. W celu uzyskania chociażby niewielkiej poprawy stanu swego zdrowia i wizerunku ciała rozpoczęła leczenie laserem fraxel, zakwalifikowano ją również do wykonania przeszczepu tkanki podskórnej (tłuszczowej) celem uzupełnienia jej ubytków w obrębie blizn. Szpecące blizny powodują ponadto u powódki konieczność ich ukrywania (zasłaniania) przed otoczeniem, w środowisku pracy i w domu, co wymusza noszenie długich spódnic czy spodni we wszystkich porach roku i we wszystkich okolicznościach życiowych. Ograniczenia te u każdej kobiety, bez względu na jej wiek, powodują znaczny dyskomfort psychiczny przez całe życie.

Z punktu widzenia dermatologicznego powódka wymaga dokonywania zabiegów pielęgnacyjnych skóry po przeszczepach, nawilżania i natłuszczania jej oraz stałej rehabilitacji celem utrzymania stanu obecnego, zaprzestanie pielęgnacji i rehabilitacji zagraża pogłębieniom zaników skóry, tkanki skórnej i mięśni. Blizny po przeszczepach posiadają bardzo cienką tkankę podskórną, skóra ich jest mało elastyczna, miejscami nie da się ująć w fałd skórny. Trudno przewidzieć również jak będzie zachowywała się i jaki będzie przyjmowała wygląd zmieniona bliznowato skóra z chwilą pojawienia się zaburzeń jej ukrwienia i objawów naturalnego starzenia się. Wobec powyższego powódka do końca życia zobowiązana jest do szczególnej ostrożności na otarcia i ewentualne urazy miejsc chorobowo zmienionych.

Obecnie stan zdrowia powódki, uwzględniając opisane powyżej ograniczenia spowodowane urazem , jest względnie dobry.

Koszty leczenia farmakologicznego (maści, kremów, opatrunków, leków m.in. antybiotyków, leków przeciwbólowych) poniesione wcześniej przez powódkę, obecnie i w przyszłości z punktu widzenia dermatologicznego uznać należy za zasadne i dość znaczne.

Przyznany przez biegłego dermatologa w opinii uszczerbek w wysokości 20% z powodu blizn pokrywa się z uszczerbkiem w tej samej wysokości, przyznany przez biegłego sądowego z zakresu chirurgii plastycznej z powodu tych samych uszkodzeń.

(opinia biegłego sądowego z zakresu dermatologii k.334-337, opinia uzupełniająca k. 359)

Sąd zważył, co następuje:

Na wstępie zauważyć należy, iż oczywiście bezzasadny i bezpodstawny był wniosek strony pozwanej zawarty w pkt. 1 odpowiedzi na pozew. Chybione jest twierdzenie strony pozwanej, iż roszczenia powódki dochodzone są na podstawie art. 300 k.p. oraz mają charakter uzupełniający w stosunku do świadczeń należnych jej z ZUS. Podstawą prawną roszczeń powódki nie jest art. 300 k.p. Powódkę nie łączył żaden stosunek prawny, a zwłaszcza stosunek pracy, z firmą, której kierowca spowodował wypadek.

Podstawą faktyczną roszczeń powódki jest ruch pojazdu mechanicznego, który spowodował u niej szkodę, a więc podstawą prawną odpowiedzialności pozwanego stanowi art. 435 k.c. w zw. z art. 436 par. 1 k.c. oraz przepis art. 822 k.c., zgodnie z którym przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność ponosi ubezpieczający albo osoba, na której rzecz umowa została zawarta.

Zgodnie z przepisem art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. Nr 124, poz. 1152) ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów jest ubezpieczeniem obowiązkowym, natomiast z art. 13 ustawy wynika, że zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie lub świadczenie z tytułu ubezpieczenia obowiązkowego na podstawie uznania roszczenia uprawnionego z umowy ubezpieczenia w wyniku ustaleń, zawartej z nim ugody lub prawomocnego orzeczenia sądu. Ponadto przepis art. 19 ustawy stanowi, że poszkodowany w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczeń bezpośrednio od zakładu ubezpieczeń.

Zgodnie z art. 34 ust. 1 w/w ustaw z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia.

W niniejszej sprawie pozwany niewątpliwie ponosi, na podstawie wskazanych powyżej przepisów, odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną powódce w wyniku wypadku z dnia 6.03.2013 roku. Odpowiedzialności tej nie uchyla okoliczność, iż przedmiotowe zdarzenie było jednocześnie wypadkiem przy pracy. Wniosek strony pozwanej o przekazanie sprawy do sądu pracy lub rozpoznanie jej według przepisów prawa pracy jest tym bardziej niezrozumiały, iż strona pozwana uznała zasadę swej odpowiedzialności na podstawie umowy obowiązkowego ubezpieczenia komunikacyjnego OC i wypłaciła powódce kwotę 10.000 zł zadośćuczynienia określając ją jako bezsporną.

Niewątpliwie w sprawie jest zaistnienie u powódki obrażeń ciała, których skutkiem było powstanie roszczeń o odszkodowanie i zadośćuczynienie za doznaną krzywdę na podstawie art. 444 § 1 oraz art. 445 § 1 k. c.

Zakres odpowiedzialności pozwanego, a co za tym idzie wysokość należnego powódce zadośćuczynienia określa art. 445 § 1 k.c., który stanowi, iż w wypadku uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia, Sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Przez krzywdę rozumie się przy tym doznane cierpienia fizyczne i psychiczne, które zrekompensować ma przyznane zadośćuczynienie. Jego przyznanie jest zależne od uznania Sądu, a wysokość winna uwzględniać wszelkie okoliczności wpływające na rozmiar krzywdy.

Przepisy kodeksu cywilnego nie zawierają żadnych kryteriów, jakie należy uwzględnić przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia pieniężnego, jednakże judykatura wskazuje kryteria, którymi należy się kierować przy ustalaniu tej wysokości.

O rozmiarze zadośćuczynienia pieniężnego powinien decydować w zasadzie rozmiar doznanej krzywdy tj. stopień cierpień psychicznych i fizycznych, ich intensywność czas trwania, nieodwracalność następstwa zdarzenia.

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 15 lipca 1977 roku w sprawie o sygn. akt IV CR 244/97, niepublikowanym stwierdził, że zadośćuczynienie z art. 445 §1 k.c. ma charakter kompensacyjny, w związku z tym winno być stosowne do doznanej krzywdy oraz uwzględniać wszystkie zachodzące okoliczności jak: nasilenie cierpień, długotrwałość choroby, rozmiar kalectwa czy trwale następstwa zdarzenia. Zadośćuczynienie nie może stanowić zapłaty symbolicznej ale również niewspółmiernej.

W niniejszej sprawie powódka dochodziła zapłaty kwoty 90.000 zł tytułem dalszego zadośćuczynienia, ponad wypłaconą jej przez pozwanego kwotę 10.000 zł.

Ustalając wysokość należnego powódce zadośćuczynienia, Sąd wziął pod uwagę rozmiar cierpień psychicznych i fizycznych powódki związanych z przedmiotowym wypadkiem oraz rozmiar i rozległość obrażeń ciała odniesionych przez powódkę w wypadku, które zostały obszernie opisane w ustaleniach faktycznych i których powtarzanie w tym miejscu nie jest konieczne. Sąd miał na uwadze również długotrwałość leczenia powódki, a także skutki doznanych urazów, w wyniku których powódka doznała trwałego uszczerbku na zdrowiu w łącznej wysokości 30 % (uszczerbek przyznany przez chirurga plastycznego i dermatologa pokrywa się ze sobą).

Z tych wszystkich względów Sąd zasądził na rzecz powódki tytułem uzupełniającego zadośćuczynienia kwotę 65.000 zł uznając, że zadośćuczynienie w łącznej wysokości 75.000 zł (uwzględniając kwotę 10.000 zł wypłaconą przez pozwanego) będzie adekwatne do rozmiaru krzywdy doznanej przez powódkę w związku z wypadkiem.

Zgodnie z art. 444 § 1 k.c., w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty.

W przedmiotowej sprawie powódka dochodziła kwoty 7.400 zł tytułem zwrotu kosztów opieki osób trzecich za okres od maja 2013 r. do listopada 2013 r. włącznie. Zakres pomocy osób trzecich Sąd ustalił na podstawie opinii biegłych, które nie były kwestionowane. Z opinii biegłego ortopedy wynika, że wymiar pomocy potrzebnej powódce wynosił: 3 godziny dziennie przez pierwsze 3 miesiące oraz 2 godziny dziennie przez kolejny 1 miesiąc. Z punktu widzenia neurologa i chirurga plastycznego powódka nie potrzebowała pomocy osób trzecich. Wymiar pomocy osób trzecich potrzebnej powódce wskazał także w swojej opinii dermatolog – w nieznacznie innym wymiarze niż ortopeda. Biorąc jednak pod uwagę, że dermatolog określił wymiar pomocy osób trzecich potrzebnej powódce w związku z doznanym urazem podudzia (czyli z powodów ortopedycznych), Sąd przyjął wymiar pomocy wynikający z opinii ortopedy. W chwili obecnej, zgodnie z opiniami biegłych, powódka nie wymaga pomocy osób trzecich. Sąd mając na uwadze powyższe, zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 3.135 zł według następującego wyliczenia: 90 dni x 3 godziny x 9,50 zł=2.565 zł, 30 dni x 2 godziny x 9,50 zł=570 zł.

Wyliczenie to uwzględnia wymiar opieki wynikający z opinii biegłego ortopedy oraz stawkę godzinową za usługi opiekuńcze przyjętą przez powódkę, której pozwana nie kwestionowała.

Powódka dochodziła także kwoty 4.244,54 zł tytułem zwrotu kosztów leczenia. Uwzględnieniu podlegało jej roszczenie w zakresie kosztów leczenia wskazanych w opinii ortopedy, który wskazał precyzyjnie, które wydatki z faktur przedłożonych przez powódkę uznaje za uzasadnione z punktu widzenia swojej specjalizacji. Łączna wysokość tych kosztów wynosi 1.201,58 zł. Chirurg plastyczny i dermatolog nie wskazali natomiast konkretnie, które z wydatków poniesionych przez powódkę były celowe i uzasadnione w związku z obrażeniami odniesionymi w wypadku. Powódka nie wносиła o uzupełnienie ich opinii w tym zakresie, wobec czego należy przyjąć, że roszczenie w tym zakresie nie zostało udowodnione.

Zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnym, zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia na szkodzie. W niniejszej sprawie powódka zgłosiła szkodę pozwanemu w dniu 16 czerwca 2013 roku, żądając kwoty 200.000 zł tytułem zadośćuczynienia, 1.700 zł tytułem kosztów opieki osób trzecich i 954,12 zł tytułem kosztów

leczenia (następnie w postępowaniu likwidacyjnym wniosła dodatkowo o wypłatę kwoty 935 zł tytułem kosztów leczenia.

Zatem zasadne jest żądanie odsetek od kwot 65.000 zł tytułem zadośćuczynienia, 1.201,58 zł tytułem kosztów leczenia i 1.700 zł tytułem kosztów opieki osób trzecich od dnia 17 lipca 2013 roku oraz od kwoty 1.435 zł tytułem kosztów opieki osób trzecich od dnia 24 stycznia 2014 r. (daty doręczenia pozwanemu pisma z rozszerzeniem powództwa).

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie przepisu art. 100 k.p.c. Powódka wygrała proces w 68 %. Różnica pomiędzy kosztami procesu faktycznie poniesionymi przez powódkę (5.617 zł – opłata od pozwu 2.000 zł, koszty zastępstwa adwokackiego 3.600 zł, opłata od pełnomocnictwa 17 zł), a kosztami, które powódka powinna ponieść ze względu na wynik przedmiotu sporu (2.954 zł tj. 32% z łącznej kwoty kosztów procesu, która wyniosła 9.234 zł) podlegała zasądzeniu na rzecz powódki w pkt. 5 wyroku.

Na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 100 k.p.c. Sąd nakazał pobrać na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Łodzi od pozwanego nieuiszczone koszty sądowe w zakresie uwzględnionej części powództwa, na które złożyły się koszty opinii biegłych oraz opłata od pozwu, w części w której powódka została od niej zwolniona i opłata od rozszerzonego powództwa.

Na podstawie art. 113 ust. 4 w/w ustawy Sąd nie obciążył powódki nieuiszczonymi kosztami sądowymi w zakresie oddalonej części powództwa.